

GOLUB-DOBRZYŃ Po artykule w „Pomorskiej” z uczniami skontaktowała się warszawska fundacja. Zaproponowała im współpracę

To był szabas jak sprzed lat

- Mogliśmy dotknąć wszystkiego, o czym do tej pory tylko słyszeliśmy - mówi Bartłomiej Schmidt, jeden z uczestników projektu. Razem z przyjaciółmi wziął udział w rekonstrukcji żydowskiego święta.

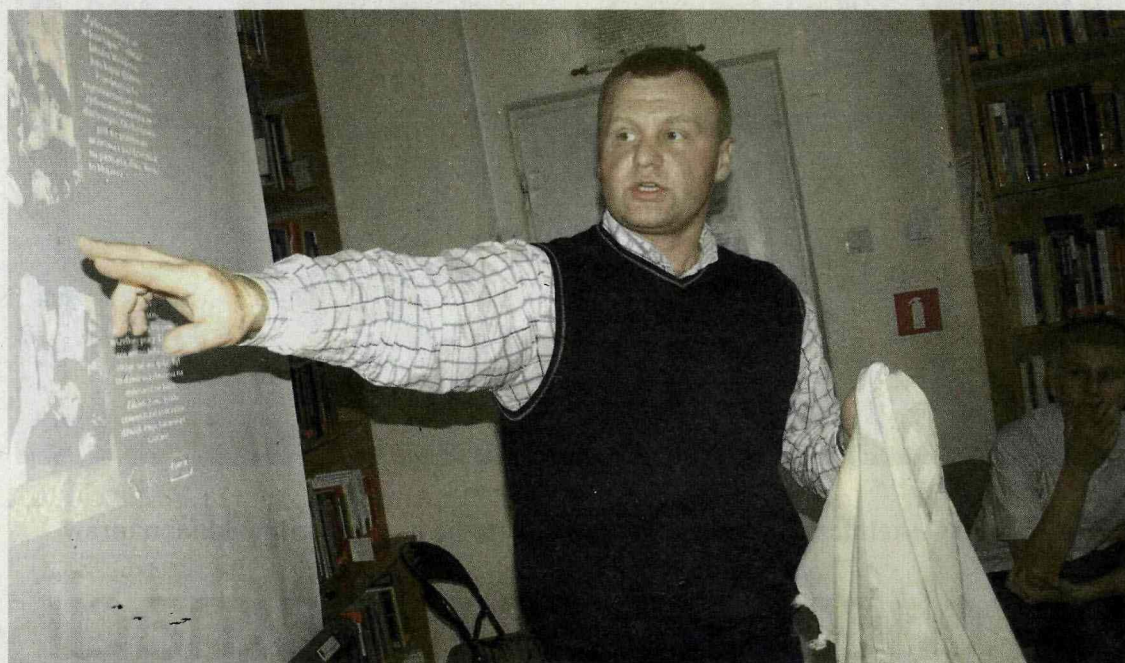
- Oni tu żyli: Adolf Riesenfeld - aptekarz, Alter - lekarz, Menasze Blauzeid - dentysta - recytowali w piątek uczniowie zebrani w golubsko-dobrzyńskiej bibliotece. A potem wspólnie usiedli do szabasowej kolacji i wysłuchali prezentacji. Specjalnie dla nich przygotowali ją pracownicy naukowi z dwóch uniwersytetów.

To wszystko - żeby podsumować program „Zapomniany szabas”. Uczniowie, którzy wzięli w nim udział, przez niemal 2 miesiące szukali śladów społeczności żydowskiej w Golubiu-Dobrzyniu.

Szabasowa winda i trzy komplety garnków

- Wielu rzeczy nie wiedziałem - przyznaje Paweł Zwoliński, który brał udział w projekcie. Wyjaśniło się w końcu, co to znaczy „koszerny”. Nie zdawałem sobie sprawy, że to tak skomplikowane. Dlatego przysłała mi się ta prezentacja.

- Zaprośiliśmy specjalistów, którzy najlepiej podzielali się z uczniami swoją wiedzą - mówi Barbara Wasiluk, dyrektorka

FOT. AUTORKA

Każdy bogobojny Żyd podczas modlitwy nosi tales - tłumaczył Radosław Nalaskowski i pokazywał uczniom chusty modlitwne

biblioteki i współorganizatorka „Zapomnianego Szabas”.

O kulturze i historii Żydów opowiadała prof. Zofia Waszkiewicz z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Doktorant, Radosław Nalaskowski, przygotował prezentację i opowiadał anegdoty ze swojego pobytu w Izraelu. - Natknąłem się wtedy w wieżowcu na tzw. windę szabasową - wspomina nauczyciel historii. -

Jakie było moje zdziwienie, kiedy okazało się, że zatrzymuje się ona na każdym piętrze i czeka kilka minut. Zanim dojechałem na górę, moi przyjaciele już prawie kończyli kolację.

Skąd dziwna winda? To ułatwienie dla ortodoksyjnych żydów, którzy podczas cotygodniowego święta - szabas - nie powinni wykonywać żadnej pracy. Dzięki takiej windzie nie muszą nawet naciskać guzika.

Dr Tomasz Kawski opowiadał m.in. o zwyczajach kulinarnych bogobojnych Żydów. Osobne garnki do potraw mięsnych i mlecznych to coś zwykłego w każdym żydowskim domu. - Szkoda, że tak bogata kultura zniknęła z naszych ziem - podkreślali wykładowcy.

Ale koniec projektu „Zapomniany Szabas” nie oznacza końca pracy. Do golubsko-dobrzyńskiej biblioteki zgłosiła się war-

szawska Fundacja Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego.

Dzięki „Pomorskiej” pojadą do Warszawy?

- To artykuł z „Pomorskiej” uświadomił nam, że w Golubiu-Dobrzyniu grupa młodych ludzi tak się zaangażowała - przyznaje Marcin Bartosiewicz z FODZ. - Z przyjemnością przeczytaliśmy o projekcie „Zapomniany

szabas” i bez wahania zaprosiliśmy ich do naszego programu „Przywróćmy Pamięć”.

Program ten powstał, by zaangażować młodych ludzi w poznawanie lokalnego dziedzictwa wielokulturowego. Warszawska fundacja realizuje go od 4 lat. W dotychczasowych edycjach uczestniczyło blisko 300 szkół i niemal 7 tysięcy uczniów ze wszystkich zakątków Polski. Teraz może do nich dołączyć także biblioteka z Golubia-Dobrzynia.

- Rozmawialiśmy już w tej sprawie z Fundacją - przyznaje Barbara Walisiuk, dyrektorka biblioteki. - I bardzo chętnie podejmujemy współpracę.

Dlaczego? Bo Fundacja zapewnia bezpłatne materiały edukacyjne i wykłady. A na koniec programu wszyscy jego uczestnicy jadą do Warszawy, by tam wziąć udział w finałowej prezentacji. We wrześniu tego roku na uczniów czekały w stolicy m.in. gry terenowe, warsztaty tańca izraelskiego i języka hebrajskiego oraz wystawa własnych dokonań w synagodze.

Jak dokładnie będzie wyglądała współpraca z warszawską fundacją? - Nie narzucamy uczestnikom programu gotowych rozwiązań na lokalne projekty - mówi Marcin Bartosiewicz. - Zachęcamy ich do poszukiwania kreatywnych i oryginalnych pomysłów. Mogą oni na każdym etapie korzystać ze wsparcia Fundacji i doświadczeń poprzedników.

ALICJA WESOŁOWSKA
alicia.wesolowska@pomorska.pl
tel. 56 61 999 18